

Ψυχολογικές ανάγκες και πνευματικός πατέρας

[Ορθοδοξία](#) / [Πνευματική ζωή](#)

[π. Ανδρέας Αγαθοκλέους](#)



Βρισκόμαστε στην εποχή της έντονης ανάγκης για κατανόηση, στοργή, έκφραση αγάπης και ενδιαφέροντος. Ο κάθε άνθρωπος, από τη βρεφική μέχρι τη γεροντική ηλικία, έχει αυτή την ανάγκη η οποία εκφράζεται προς τα έξω με πολλούς τρόπους, ανάλογα με το πρόσωπο και το χαρακτήρα του. Σε μια άλλη εποχή, ενδεχομένως, η ανάγκη για βιολογική επιβίωση να κάλυπτε την ανάγκη για συναισθηματική ή ψυχολογική επιβίωση.

Και στη μία και στην άλλη ανάγκη η Εκκλησία, δια των ποιμένων της, καλείται ν' ανταποκριθεί. Έτσι, σε καιρό δυσκολιών για τον «επιούσιον» οργανώνει συσσίτια, σε καιρό δυσκολιών για κοινωνικές παροχές δημιουργεί υποδομές για εμπερίστατους γέρους, νέους, παιδιά, οικογένειες. Δεν είναι άγνωστη η προσφορά της, τόσο στον τόπο μας όσο και σε άλλες χώρες, όταν οι άνθρωποι χρειάζονταν υλική συμπαράσταση. Όπως, και σε καιρούς που οι άνθρωποι χρειάζονταν ηθική, ψυχολογική, συναισθηματική συμπαράσταση, η Εκκλησία, μέσω των κληρικών της, ανταποκρίθηκε και ανταποκρίνεται.



Είναι γνωστό πως οι προσερχόμενοι στην εξομολόγηση, σήμερα, δεν είναι τόσο για να επανασυνδεθούν με την Εκκλησία και ν' αρχίσουν νέα ζωή εν Χριστώ, που είναι ο λόγος ύπαρξης του μυστηρίου, αλλά κυρίως για να πουν τον πόνο τους, να καταθέσουν τα ποικίλα προβλήματά τους, να ξαποστάσουν από την πίεση της ζωής. Κι αυτό, γιατί γνωρίζουν πως ο πνευματικός - ιερέας θα τους ακούσει με την καρδιά του, ότι μπορούν να τον εμπιστευτούν, κι ακόμα ότι θα είναι εκεί ως πατέρας κι όχι επαγγελματικά.

Κι αν όλα αυτά ακούγονται θετικά για την Εκκλησία και τους ποιμένες της, κρύβουν όμως, κατά τη γνώμη μου, το εξής αρνητικό: να θεωρηθεί η Εκκλησία ως «γραφείο κοινωνικών υπηρεσιών» κι οι κληρικοί ως «ψυχολόγοι», να ιδωθεί, δηλαδή, με ενδοκοσμικά κριτήρια.

Βεβαίως θα ενδιαφερθεί ο κληρικός για τις όποιες ανάγκες παρουσιάζονται στα πνευματικά του παιδιά. Θα πρέπει, όμως, να γνωρίζει το σκοπό της Εκκλησίας και το λόγο που η Εκκλησία τού έδωσε το χάρισμα του πνευματικού πατέρα, που είναι, κυρίως, «να ανακαινίζει το λαό» και «να κηρύττει το Ευαγγέλιο της Βασιλείας» (από την ευχή της χειροτονίας). Το φαινόμενο «προσφορά ενδιαφέροντος» για δημιουργία οπαδών, ενέχει πνευματική παθολογία εκ μέρους του ποιμένα. Η εκδήλωση αγάπης δεν μπορεί να έχει ιδιοτελή κίνητρα, ακόμα κι αν προκαλείται από την έντονη ανάγκη των ανθρώπων.

Ο σκοπός της πνευματικής σχέσης κληρικού και ανθρώπου είναι ν' αποκαλυφθεί ο κακός εαυτός με τα πάθη και τις αδυναμίες του, να θεραπευτεί με την Ορθόδοξη

θεραπευτική αγωγή και να γνωρίσει το Θεό και τον πλησίον του. Δεν είναι κατακριτέο αν υπάρχει σ' αυτή τη σχέση η αγάπη, που είναι, άλλωστε, η κινητήρια δύναμη για την αλλαγή του ανθρώπου. Χρειάζεται, όμως, διάκριση στην έκφρασή της που διασφαλίζει από εμπάθειες και υπερβολές.

Ας μην παραθεωρούμε και το ενδεχόμενο η απαίτηση από τους ανθρώπους για ικανοποίηση των ψυχοσωματικών αναγκών τους από τους κληρικούς να κρύβει την έλλειψη της μίας και κύριας ανάγκης, αυτής για την οποία ο Χριστός μάς είπε ότι θα πρέπει να ζητούμε πρώτα (*«Ζητείτε πρώτον την βασιλείαν του Θεού και την δικαιοσύνην αυτού και ταύτα πάντα προστεθήσεται υμίν»* Ματθ. 6,33), γιατί αυτή θα μας γνωρίσει και θα μας αποκαλύψει το Θεός της καρδιάς κι άρα την πληρότητα της όντως ζωής.

www.isagiastriados.com

<https://bit.ly/3OmVGaE>